

บทบรรณาธิการ

ปรากฏการณ์ “โลกหันขวา” การก้าวขึ้นมาใช้อำนาจของผู้นำที่มี
แนวโน้มขยาย “ขวาๆ” ในหลายๆ ประเทศทั่วโลก นำไปสู่ภาวะที่ดูราวกับ
ว่าโลกกำลังเดินกลับไปสู่ด้านอนุรักษนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะการเหยียด
เพศ เชื้อชาติ และศาสนา เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันการหันกลับไป
หาความเชื่อทางศาสนาแบบสุดโต่งก็ปรากฏให้เห็นอยู่ดาษดื่น ดังนั้น
จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่เราต้องทำความเข้าใจปรากฏการณ์ดัง
กล่าว (แม้จะเพียงแค່บางเสี้ยวบางส่วน) คงปฏิเสธไม่ได้ว่าแนวความคิด
หรือคำสอนบางด้านบางประการของศาสนามีแง่มุมที่ดูเหมือนจะกด
ทับบทบาทของเพศหญิง หรือไม่มีพื้นที่ให้กับเพศทางเลือก วารสารฉบับ
นี้จึงจะพาท่านสำรวจแง่มุมต่างๆ ในเรื่อง “เพศสภาพและศาสนา”
(Gender and Religion) ซึ่งเป็นหัวข้อ (ธีม) หลักของวารสารที่ท่านกำลัง
ถืออยู่นี้

วารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความทั้งสิ้น 8 ชิ้น และบทวิจารณ์
หนังสืออีก 1 ชิ้น เปิดเล่มด้วยเรื่องแนวคิดและทฤษฎีผ่านบทความ
วิชาการสองชิ้นแรกเรื่อง “Hannah Arendt นักสันติวิธีสตรีที่ไม่สตรีนิยม

แต่เสรีนิยมในสงครามเย็น”โดยชานันท์ ยอดหงษ์ และ “ทบทวนสถานะความคิดสตรีนิยมอิสลาม” โดย ดร. อัมพร หมาดเต็น บทความชิ้นแรกจะพาท่านผู้อ่านทำความเข้าใจแนวคิดเรื่องสันติวิธีและความรุนแรงของนักสันติวิธีและสตรีนิยมชื่อดังอย่าง Hannah Arendt ผ่านกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อสถานะภาพของผู้หญิง ในขณะที่บทความชิ้นที่สองได้สำรวจแนวคิดและข้อถกเถียงสตรีนิยมอิสลามทั้งในและต่างประเทศ เพื่อทำให้เข้าใจถึงการกำหนดนิยามและความสัมพันธ์ของชุมชนมุสลิมกับผู้หญิงที่เป็นพลวัต นับว่าเป็นงานเขียนบุกเบิกสำหรับเรื่องนี้เลยก็ว่าได้

ถัดไปอีกสองบทความวิจัยได้แก่เรื่อง “กฎหมายชารีอะห์กับผู้หญิงอาเจาะห์: ชายขอบของชายขอบ” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรอนงค์ ทิพย์พิมล บทความนี้ได้อธิบายถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่อาเจาะห์ซึ่งเป็นผลจากการใช้กฎหมายอิสลามโดยกระบวนการดังกล่าวได้ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นกลุ่มชายขอบของพื้นที่อาเจาะห์ซึ่งเป็นชายขอบทางโครงสร้างอำนาจทางการเมืองและการปกครองของประเทศ

อินโดนีเซียอยู่แต่เดิมแล้ว และ “ปอแนใต้ปอเนาะ: ชาติพันธุ์วรรณมัยมองดูตัวเองของ “เคเวียร์มุสลิม” และความทรงจำวัยเด็กในโรงเรียนสอนศาสนา” โดยสมัคร์ กอเซ็ม บทความนี้ตั้งคำถามกับเรื่องรักร่วมเพศในศาสนาอิสลามและบทบาทและอิทธิพลของศาสนาต่อการกำหนดความสัมพันธ์ทางสังคมและทางเพศ

หลังจากนั้นเราจะพาท่านทำความเข้าใจปรากฏการณ์ร่วมสมัยในประเด็นเรื่องเพศและศาสนาในพื้นที่ชายแดนใต้/ปาตานี ผ่านบทความสองชิ้น ได้แก่บทความวิชาการเรื่อง “กรณีห้องเรียนเพศวิถี: สิทธิความหลากหลายทางเพศกับชายแดนใต้/ปาตานี” โดยดร. อันธิมา แสงชัย ที่ได้เผยแพร่ให้เห็นถึงปรากฏการณ์การถกเถียงอันดุเดือดเผ็ดร้อนอันเนื่องมาจากประเด็นห้องเรียนเพศวิถี ซึ่งนำไปสู่คำถามสำคัญว่า ความหลากหลายทางเพศมีสิทธิและที่ทางอย่างไรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และบทความวิจัยเรื่อง “เพศวิถีในชีวิตสมรสของชาวมุสลิมจังหวัดปัตตานี” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัสฎาน์ สมุห์เสนีโต และคณะ ที่ได้ศึกษาบทบาทของศาสนาซึ่งมีความสำคัญ

ต่อวิถีชีวิตและชีวิตสมรสรวมถึงความสัมพันธ์ทางเพศของคนมุสลิมใน
จังหวัดปัตตานี

สองบทความสุดท้าย คือบทความวิจัยเรื่อง “มโนทัศน์ของความรักและการเลือกคู่ครองบนพื้นที่สิ่งพิมพ์ในสังคมไทยทศวรรษ 2460 ถึง 2480” โดยภาสกร ศุภย์ตรง ที่ได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในภาวะสมัยใหม่ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในมโนทัศน์เรื่องความรักและการเลือกคู่ครองในกลุ่มชนชั้นกลางไทย และบทความวิจัยเรื่อง “คำให้การของชาวจีนที่เดินทางมาสยามในสมัยกรุงธนบุรี” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิศร หมวกพิมาย ที่ได้เปิดโลกประวัติศาสตร์ไทยสมัยช่วงเปลี่ยนผ่านจากอาณาจักรอยุธยาสู่ธนบุรี โดยผ่านสายตาของจีนผ่านคำให้การของกลุ่มพ่อค้าที่สามารถนำไปสู่คำอธิบายประวัติศาสตร์ช่วงดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และปิดท้ายด้วย “บทวิจารณ์หนังสือ Sex, Politics, and Putin: Political Legitimacy In Russia” โดยว่าที่ ร.ต. ศิวศิลป์ จั๊ยะเจริญ

วารสารประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ได้ดำเนินการมาจนถึงปีที่ 4 แล้ว และกองบรรณาธิการมีข่าวดีจะแจ้งให้ทราบว่า วารสารประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ได้รับการประเมินและคัดเลือกจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) ให้อยู่ในฐานข้อมูล TCI ในวารสารกลุ่มที่ 2 ถือเป็นเรื่องน่ายินดียิ่ง ซึ่งเป็นผลของการทุ่มเทแรงกายและแรงใจของบรรณาธิการและกองบรรณาธิการก่อนหน้านี้ทุกท่าน

อรอนงค์ ทิพย์พิมล